

Kamarádi do jedné lavice? Raději ne. Učitelé vědí proč

9. listopadu 2017 od Lucie Fialová

Pepíček seděl s Toníčkem, a tak dobře si rozuměli. Než zasáhla učitelka a Toníčka posadila dopředu vedle Aničky. Zdá se to jako schválnost, ale učitelka to s největší pravděpodobností myslela dobře. A dost možná rozsazení vůbec nesouviselo s Pepíčkem a Toníčkem.

„Můj syn má ve škole dobrého kamaráda. Chodí spolu i po škole na fotbal. Od začátku roku seděli spolu v lavici, ale teď je učitelka rozsadila. Má na to právo?“ napsala Johana Bílovcová z Tábora do poradny na našem webu.

Odpověď může překvapit: učitel nejen že na to má právo, ale dělat by to dokonce měl.

Co se týče školských předpisů, žádný z nich se o zasedacím pořádku nezmiňuje. Učitelé se většinou snaží dětem vyjít vstříc a nechají je zvolit si místo a spolužáka v lavici. To ovšem neznamená, že to tak zůstane po celý školní rok...

Do lavice za sebe

Rozsazení vždycky bývalo jedním z kázeňských opatření. Zlobíte, půjdete od sebe. A jediná zbraň zoufalého učitele ve chvíli, kdy jsou děti – třeba ti, co spolu chodí na fotbal – tak dobří kamarádi, že si raději povídají, než aby se soustředili na výuku, je to stále.

Učitel nejen že na to má právo rozsazovat, ale dělat by to dokonce měl.

„Většinou dávám kluka s holkou, protože obvykle neruší tolik jako když spolu dva chlapci nebo dvě dívky,“ říká Hana Svobodová z české sekce Evropské školy v Bruselu. Mladá učitelka, která si potrpí na dobré vztahy s dětmi. Přesto trvá na tom, že zasedací pořádek je něco, v čem má poslední slovo ona. „Jsou to děti. Oni neumí být zticha. Mám jich ve třídě dvaadvacet, takže ten ruch prostě musím eliminovat. Kdybych spolu nechala sedět děti, které neustále vyrušují, ublížilo by to celé třídě, ale i jim. Je to moje zodpovědnost, aby byl ve třídě klid na práci.“

„Já dávám kamarádky do lavice za sebe. Aby byly blízko, ale ne úplně u sebe,“ prozrazuje jeden z tipů na klid ve třídě Andrea Tláskalová ze základní školy ve Zbirohu.

Škatulata batulata

Povídavost přitom není zdaleka jediné kritérium, které musí učitel brát v úvahu. „U některých dětí je jasné, že musí sedět vepředu – malé děti a děti s brýlemi, aby viděly. A děti se specifickými poruchami učení, aby udržely pozornost,“ popisuje Hana Svobodová. „Vlastně je dost šílené to všechno skloubit a udělat dobrý zasedací pořádek.“

Na začátku roku nechá děti, ať si vyberou místo i souseda. „Obvykle si sednou pro výuku naprosto nevhodně – letos jsem měla šest kluků kamarádů pohromadě. Dala jsem jim měsíc a pak přišla škatulata batulata – tak tomu říkám. A děti to naprosto berou a chápou to,“ popisuje bruselská učitelka prvního stupně.

Děti dokonce někdy o přesazení žadoní. „Minulý rok byly s jinou paní učitelkou zvyklé, že se zasedací pořádek měnil každý měsíc. To mi přijde moc. Ale jejich touhu po změně chápu a občas je nechám prostřídat.“

Vtáhnout do hry

Pravidelné změny zasedacího pořádku zavedly v mnoha školách. Příležitost navázat spolu vztahy tak dostanou i ti, kteří si sami od sebe příliš nesednou. Dobrý zasedací pořádek rovná se dobré klima ve třídě. Obměny ale mají i praktické důvody: když se ve třídě sedí v takzvaných hnízdech, tedy s lavicemi u sebe, není ideální, aby jedno dítě sedělo celý rok zády k tabuli, nebo se muselo pořád otáčet vpravo.

Děti změny v zasedacím pořádku naprosto berou a chápou.

Dobrý učitel si také všímá, jestli není některé dítě vyloučené z kolektivu a pokud ano, snaží se jej „vtáhnout do hry“. Úprava zasedacího pořádku je také součástí takzvaného [Katalogu podpůrných opatření](#) pro ty, kteří potřebují ze zdravotních nebo sociálních důvodů ve škole pomoc. Například děti s poruchami učení by měly dostat takové místo, které je bude motivovat k práci, tedy blíž k učiteli nebo vedle rychlého žáka, který jim může pomoci.

To, že učitelka přesadila kamarády z fotbalu ze začátku našeho článku, tak nakonec vůbec nemusí souviset s nimi dvěma.